

CENTRE FOR POLICY ALTERNATIVES
විභාග ප්‍රතිපත්ති කේෂ ජුදය
මාස්‍ර කොළඹකුරුකාල නිශ්චය

වත්මන් ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථා අරුධුදය පිළිබඳව වූ විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දයේ (CPA) ප්‍රකාශය

2018 ඔක්තෝම්බර් 29 වැනිදා, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව: ජනාධිපති මෙමත් මහතා විසින් අග්‍රාමාත්‍ය රතිල් විකුමසිංහ මහතා තනතුරෙන් ඉවත් කොට මහින්ද රාජපක්ෂ මහතා ඒ වෙනුවට අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස පත් කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් ගනු ලැබූ උත්සාහය විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය හැකි උපරිම දැඩිභාවයෙන් යුතුව හෙලා දකී. අප දැඩි ලෙස විශ්වාස කරන්නේ මෙම ක්‍රියාවන් ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථානුකුල නොවන සහ නීති විරෝධී ක්‍රියා වන බව සහ කිසිසේත්ම ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සුජාතාවයකින් යුතු නොවන ඒවා වන බවයි.

ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ දහනව වන සංශෝධනය (2015) මගින් අග්‍රාමාත්‍යවරයා යුරයෙන් ඉවත් කිරීමට ජනාධිපතිවරයා සතුව තිබූ බලතල ඉවත් කරන ලදී. මෙම තත්ත්වය ව්‍යවස්ථා 42(4), 46(2) සහ 48 හි ප්‍රතිඵලය වෙයි. ව්‍යවස්ථා 42(4) ප්‍රකාරව වාරිතානුකුල ලෙස අග්‍රාමාත්‍යවරයා පත් කිරීමේ කාර්යය තවමත් ජනාධිපතිවරයා සතු වූවද එය ජනාධිපතිවරයාගේ මනෝමුල තිරයක් හෝ බලයක් නොවේ. එපමණක් නොව එහිදි ඔහු ක්‍රියා කරන්නේ මෙම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිපාදනයන් යටතේ සහ අග්‍රාමාත්‍යවරයා වෙත වන පාර්ලිමේන්තුවේ විශ්වාසයටද යටත්වයි. අනෙක් අතට අග්‍රාමාත්‍යවරයා යුරය දැරීම අවසන් විය හැකි තත්ත්වයන් දැන් නිශ්චිත හා විධිමත් ලෙස ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ පිළිවෙළින් දක්වා ඇත. අග්‍රාමාත්‍යවරයා මරණය, ඉල්ලා අස්ථීම, පාර්ලිමේන්තු මත්තී යුරය දැරීම අවසන් වීම යනා දී තුම්බලින් යුරය දැරීම අවසන් නොවුවහෙත් ඔහුගේ අග්‍රාමාත්‍ය යුරයෙන් ඔහු ඉවත් කළ හැකි එකම ආකාරය වනුයේ ව්‍යවස්ථා 48(2) ප්‍රකාර අයවැය හෝ රාජාසන කරාව පරාජය වීමෙන් හෝ ඔහුට එරෙහිව ගෙනැනු ලබන විශ්වාසහාග යෝජනාවක් පරාජය වීම මගින් පමණකි. 2018 ඔක්තෝම්බර් 26 වැනි දා ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයා ඉවත් කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් සිදු කළ ක්‍රියාවන්ට පෙර, ඊට අවශ්‍ය පූර්ව කොන්දේසියක් ලෙස, පාර්ලිමේන්තුව විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයා කෙරෙහි විශ්වාසයක් නොමැති බව ප්‍රකාශකොට නොමැත.

එක්සත් ජනතා නිදහස් සංධානය (UPFA) ජාතික රජයෙන් ඉවත් වීමෙහි ප්‍රතිඵලය ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ 46(5) ප්‍රකාර, කැඩිනට් මණ්ඩලය විසුරුවනු ලැබීමකට හා අග්‍රාමාත්‍යවරයා යුරය දැරීම අවසන් වීමකට හේතුවන බවට වන තර්කය අපි දැඩි ලෙස හෙලා දකින්නෙමු. මෙම තර්කය පදනම් වන ව්‍යවස්ථා 48(1) හි යටත් පවතින තාර්කිකය වන්නේ අග්‍රාමාත්‍යවරයා යුරය දැරීම අවසන් වන විටක දී කැඩිනට් මණ්ඩලය විසුරුවනු ලැබීම මිස එහි අනෙක් පැන්ත නොවේ. අදහස් කරන ලද අග්‍රාමාත්‍යවරයා ඉවත් කිරීම නීත්‍යානුකුල නොවන විටක දී කැඩිනට් මණ්ඩලය විසුරුවා හරිනු ලැබීමක් ද සිදු විය නොහැකිය.

රහසින් සැලැසුම්කොට මූල රටම මවිනයකින් සහ විශ්වාස කළ නොහැකි බවකින් වෙළාගත් පසුගිය සිකුරාදා රාජියෙහි සිදු වූ ජනාධිපතිවරයාගේ ක්‍රියාවන්ගේ නීත්‍යානුකුලබවක් සහ සුජාතාවයක් නොමැති බව ජනාධිපතිවරයා විසින් පාර්ලිමේන්තු රාජියෙහි ද කල් තැබීම මගින් තවත් උග්‍ර කරවනු ලැබා ඇත. අග්‍රාමාත්‍ය යුරයක් දිගටම පවත්වාගෙන යාම හෝ අග්‍රාමාත්‍යවරුන් වෙනස් කිරීමේ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාමය අධිකාරී බලය ඇත්තේ පාර්ලිමේන්තුවට පමණකි. එහි සැසිවාරය කල් තැබීම මගින් මෙර දැන් ඇද වැට් ඇති පෙර නොවුවිරු ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථා අරුධුදය විසඳාගැනීමට ඇති ඉඩකඩ ද

අහිමි වේ. එපමණක් නොව ඒමගින් ජනාධිපතිවරයා විසින් අජේකා කරනු ලැබූ තව අගමැතිවරයකු පත් කර ගැනීමෙහි ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සුජාතාවය ද මූලික වශයෙන් අහියෝගයට ලක් වේ.

වර්තමාන ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථා අර්බුදය ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර නොවූ විරු තත්ත්වයක් වන අතර රජයක තීක්ෂානුකුලාවය සහ සුජාතාවය මෙසේ ප්‍රශ්න කරනු ලැබේමක් කිසිදා සිදු වී නොමැත. මේ පිළිබඳව අපි කනාගාවුවට පත්වන අතර මෙම අනවශ්‍ය අර්බුදය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ අපගමණය ඇති කළ ක්‍රියාමාර්ගය ද හෙළා දැක සිටින්නෙමු. ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, නීතියේ අධිපත්‍ය සහ යහපාලනය ගක්තිමත් කිරීමේ ජන වරමකින් තෝරී පත් වූ ජනාධිපතිවරයකු මෙවැනි මාර්ගයක් තෝරා ගැනීම මිචය දන්වන සහ බලාපොරොත්තු සුන්කරවනසුලු තත්ත්වයක් බව කිව යුතුව ඇත.

එබැවින් විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය බලය මාරු කිරීම සඳහා ගන්නා ලද මෙම ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථානුකුල නොවන උත්සාහය පිළිබඳව කරන ලද ඉතා පැහැදිලි හෙළාදැකීම නැවත ප්‍රකාශකර සිටීමට කැමැති වෙයි. මෙම කරුණ අවසන් ලෙස තීරණය කිරීම සඳහා වහාම පාර්ලිමේන්තුව නැවත කැඳවන ලෙස ද අපි ඉල්ලා සිටින්නෙමු.

අවසන් වශයෙන් මෙම සති අන්තරේ මේ සිදුවීම ආස්‍රිතව ඇති වූ ප්‍රව්‍යෙන්ත්වය නිසා සිදු වූ පළමු මරණය පිළිබඳවද අපගේ දැඩි සැලැකිල්ල යොමු කර සිටින්නෙමු. මෙම අර්බුදය තුන්වන දිනය දක්වා දිගටම ඇදි යදිදි, අර්බුදයට ඉක්මන් පිළියම් නොයෙදුව හොත් සිදු විය හැකි ප්‍රව්‍යෙන්ත්වයේ ඉහළ යැමක් පිළිබඳව වූ සැබැඳු බියක් ජනනය වෙමින් පවති. දේශපාලන ප්‍රව්‍යෙන්ත්වය වැළැක්වීමට සහ සියලු පුරවැසියන්ගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ආරක්ෂා කිරීම පිණිස වත්මන් අර්බුදය වහාම විසඳීම අතිශයින් වැළැගත් වේ.